

Akụkọ Nzuzo nke Amaokwu nke Iri Anọ — Nomba Iri Abụọ na Asaa

Ezikiel Nomba Asatọ

Jeff Pippenger

2026-08-17

E nwere ntụaka iri na atọ banyere ụbọchị n'akwụkwọ Ezikiel; isii metụtara Jerusalem, isii metụtara Ijpt, otu kwa metụtara Taịa. A tọrọ ntụaka ndị a niile n'ime ọnọdụ nnupụisi, nke ọnụọgụ “iri na atọ” na-anọchi anya ya. N'afọ sochirinụ mgbe nwunye Ezikiel nwụsiri n'ihị ọrịa mberede, nke kporọ mmalite nke nnọchibido nke atọ, e nyere Ezikiel iwu ka o kwuo megide Ijpt, na-akwawaputa na ọ ga-abụ ala togboro n'efu ruo afọ iri anọ.

M ga-eme kwa ka ala Ijpt togboro n'efu n'etiti mba ndi togboro n'efu, obodo-ya dikwa n'etiti obodo ndi e bibiri ebibi ga-atogboro n'efu afọ iri anọ: m ga-achusasikwa ndi Ijpt n'etiti mba nile, meekwa ka ha gbasasịa n'ime mba di iche iche. Ma otu a ka Onyenweanyi Jehova kwuru; N'ogwugwu afọ iri anọ ka m ga-achikota ndi Ijpt n'ime ndi mmadu ebe a chusasiri ha: M ga-emekwa ka ndota n'agha nke Ijpt laghachi, meekwa ka ha loghachi n'ala Pathros, n'ala ebe obibi ha; ha ga-adikwa n'ebe ahụ dika alaeze di ala. Ezikiel 29:12–14.

Mbuso agha ahụ malitere n'afọ 588 T.K., ma otu afọ ka e mesiri, n'afọ 587 T.K., e nyere Izikiel iwu ikwu okwu. N'amaokwu nke “iri na asaa”, afọ 571 T.K. na-egosi na a ga-enye Ijpt n'aka Babilon dika ugwo maka ọrụ e ruru. Ndi na-edeko usoro oge nke Bible na-atu aro afọ 567 T.K. ruo 527 T.K. dika oge afọ iri anọ ahụ e gosiri n'amaokwu ndi ahụ; ma site n'ozu mbu nke ikpe a kposara n'afọ 587 T.K. ruo n'ikwuputa nke amaokwu iri na asaa n'afọ 571 T.K. na Onyenwe anyi enyela Ijpt n'aka Nebukadneza, anyi na-ahụ oge “afọ iri na asaa.”

Ndi agha Nebukadneza luru ogu ogologo oge na nke siri ike megide Taịa (nnọchibido ahụ were ihe di ka afọ iri na atọ, ihe di ka 586–573 T.K.). Ndi agha ahụ rusiri ọrụ ike nke ukwu (isi o bula ghorọ isi nkwocha, ewerekwa ibu ruo n'okè nke na ubu o bula rukoro nku), ma ha anataghị ugwo ọrụ ma o bu ihe nkata bara uru sitere na Taịa n'onwe ya. N'ihị ọrụ a na-amitaghị uru, Chineke kpebiri inye Ijpt n'aka Nebukadneza di ka nkweghachi (“ugwo ọrụ”) maka ọrụ ndi agha ya ruru megide Taịa.

Nọnụkwa n'otu ulọ ahụ, na-erikwa ma na-anụkwa ihe ndi ha na-enye: n'ihị na onye ọrụ kwesiri ugwo ọrụ ya. Unu esila n'ulọ ruo n'ulọ. Luk 10:7.

Ya mere, Nebukadneza buuru Taịa ụzọ, ma mgbe nnọchibido ahụ nke afọ iri na atọ gasiri, e nyere ya Ijpt. Tupu o were Taịa, o weere Jerusalem n'afọ 586 BC; emesia, o mezuru nnọchibido megide Taịa nke diri afọ iri na atọ, ma n'uzo sochirinụ, Ijpt. E weere Jerusalem n'afọ 586 BC, nnọchibido Taịa wee malite n'afọ 586 BC, gaa ruo n'afọ 573 BC. A na-ejikota ọnụọgụ iri na atọ na United States.

Nwanneanyi White na-eme ka anyị mara na Jerusalem n'akwukwọ Ezikiel nọchiri anya ụka Seventh-day Adventist nke Laodisia, ma Nebukadneza, eze nke ugwu, nọchiri anya ike nke ndị Pope n'ubochi ikpeazu. N'ihe atụ akukọ ihe mere eme nke isi nke iri abuo na itoolu, ndi ohi nke ndi gi n'ubochi ikpeazu, ndi nọchiri anya Rom nke ndi Pope, na-emerị ihe atọ di n'isi ahụ. Nke mbu o na-ewere Jerusalem, emesia Taja, ma n'ikpeazu Ijpt.

Ikpe ikpe na-amalite n'ulo Chineke, a na-emerị mpi Protestantism di na United States mbu tupu iwu Sode abia. Mpi Protestantism daputaworo n'ezị okwukwe di na United States gunyere ụka Laodisia nke Seventh-day Adventist, nke na-anochi anya ndi mbu bu ndi ogbugba ndu, bu ndi a gafere dika e mere Izrel oge ochie n'afọ 34 na ndi Protestant n'afọ 1844. Igafe ndi ahụ mbu bu ndi ogbugba ndu nke Chineke n'afọ 34 na 1844 ka a na-anochi anya ha abuo n'akukọ ihe mere eme amuma nke amuma afọ puku abuo na nari atọ nke Daniel 8:14. Ikpe ikpe na-amalite n'ulo Chineke, a na-ekpekwa mpi Protestantism ikpe tupu mpi Republicanism.

N'ihia na oge eruola ka ikpe malite n'ulo Chineke: ma o buru na o buru uzọ malite n'ebe anyi no, gini ka njedebe nke ndi na-erubeghi ozioma Chineke isi buru? 1 Pita 4:17.

Ihe mbu e kwuru banyere ikpe a ga-ekpe Ijpt di na amaokwu mbu nke isi nke iri abuo na itoolu, ubochi ikpeazu Ezikiel kporo n'ihe gbasara Ijpt dikwa n'amaokwu nke "iri na asaa" nke otu isi ahụ. Isi ahụ na-egosi na Rom nke oge a ga-ebu uzọ merie mpi nke Protestantism, wee merie Taja, nke na-anochi anya mpi nke Republicanism, nke a na-emerị n'iwu Ụka banyere Ubochi Sode nke na-abia n'oge na-adighi anya. Mgbe Nebukadneza meriri Taja (United States) n'iwu Ubochi Sode ahụ, a na-enyekwa Ijpt n'aka ya. N'oge ahụ ka a na-agwo onya na-egbu egbu nke papacy. O bughi naani na a na-agwo onya na-egbu egbu nke papacy n'oge ahụ, kama Ezikiel na-eme ka anyi mara na nke a na-eme n'oge mmiri ikpeazu.

N'ubochi ahụ ka M ga-eme ka mpi nke ulọ Izrel puta ome, M ga-enyekwa gi mmeghe onu n'etiti ha; ha ga-amakwa na Abụ M Onyenwe anyi. Ezikiel 29:21.

Jekob na Izrel

Aizaya na-akowa na Izrel na-epu ome, na-ama ifuru, ma na-ejuputa uwa nile n'mkpuru. O bu mmiri ozuzo na-eweta nzokwu atọ ahụ nke ipe ome, ima ifuru, na imi mkpuru, ma dika Aizaya siri kwuo, mmiri ozuzo ikpeazu ahụ na-abia mgbe a kwusiri "ifufe ike." O gara n'ihu ikowa na n'oge ipe ome, ima ifuru, na imi mkpuru, a ga-ewepu mmehie Jekob, ma okwu Hibru a sughariri dika "ewepu" putara ime mkpuchi mmehie.

N'otutu ka i ga-eso ya luo okwu mgbe o na-aputa; o na-egbochi ifufe ya siri ike n'ubochi ifufe owuwa anyanwu. Ya mere, site n'ihe a ka a ga-eji kpuchapu ajo omume Jekob; nke a kwa bu mkpuru nile nke iwepu mmehie ya; mgbe o na-eme ka nkume nile nke ebe-ichu-aja di ka nkume nzu a tiwara tiwara, ogidi Ashera na ihe oyiya apughi iguzo ozo. Aisaja 27:8, 9.

Mgbe a na-egbochi ifufe anọ (ifufe ya siri ike) nke esemokwu, akara nke otu nari puku iri anọ na anọ amalite, a na-ekewakwa ndi amamihe na ndi ajo omume n'ime Adventism n'ikpeazu, a na-emekwa ihe ndi a niile n'"ubochi ifufe owuwa anyanwu." Oge akara ahụ malitere site n'ifesa ntakiri na 9/11, o na-akwusikwa site n'iwusa zuru ezu n'iwu Ụka mgbe ahụ a ga-eme ka uwa juo

mkpurū. Oge akara ahū bū ime ka mmadū dī ọcha nwayọ nwayọ na iwepū ihe rūrū arū n'ime ya, n'ime nkwekorīta na Malakai atọ. Ma n'ime afọ iri na asaa ahū nke ụbọchī mmalite na ụbọchī njedebe nke Ezekiel iri abuo na itoolu nọchiri anya, imeri alaeze nke isii nke amuma Baiḅul dī ka Jerusalem nọchiri anya ya, ihe nnọchianya nke mpi Protestantism—uka; na Taja, ihe nnọchianya nke mpi ma ọ bū Republicanism—alaeze. Ozugbo ntakiri mgbe njedebe nke mkpochi afọ iri na atọ nke Taja gasiri, imeri alaeze nke asaa nke ndi eze iri nọchiri anya ya site n'Ijpt na-eme. Mmeri atọ ahū nke Jerusalem, Taja, na Ijpt na-eme mgbe “mpi nke ụlọ Izrel” pulitere, e nyekwara ya mmeghe ọnụ.

Mgbachi onye nchuaàjà, bū Izikiel, na onye nchuaàjà, bū Zekaraja, ntachi-ọnụ ha abuo na-abia n'isi njedebe n'oge iwu Uka, mgbe United States na inyinya ibu Belam abuo na-ekwu okwu. Onye-nwe-anyi na-enye ụlọ Izrel “mmeghe ọnụ” n'oge iwu Uka. N'oge ahū ka e meworo ka mmehie Jekob dī ọcha, a gbanweekwa aha ya buru ụlọ Izrel. Ozi ha na-ekwusa bū nke a na-anochi anya ya site n'akaebe nke atọ nke ntachi-ọnụ amuma, nke Daniel na-anochi anya ya, onye a na-enyezi n'oge ahū ozi nke Daniel isi nke iri na otu, nke bukwa ọhụ Habakuk nke n'oge ahū ‘na-ekwu okwu, ọ dighikwa agha ụgha.’ Izikiel, Zekaraja, na Daniel kwekorọ na nkwsa nke oke mkpu nke mmuo ozi nke atọ; otu a ka Jeremaja kwa si kwekorọ na ya n'isi nke iri na ise, ebe e kwere ya nkwa na ọ ga-abu ọnụ Chineke ma ọ buru na ọ ga-alaghachi azu site na ndakpo olileanya mbu.

Gini mere ihe mgbu m ji buru nke na-adigide adigide, ọnya m kwa buru nke a na-apughị igwo agwo, nke juru idigwo? I ga-aburiri m kpamkpam dika onye ụgha, na dika mmiri ndi na-adapu? Ya mere otu a ka Onyenwe anyi kwuru, O buru na i laghachiri, mgbe ahū ka M ga-eweghachikwa gi, i ga-eguzokwa n'ihu m: ma ọ buru na i weputa ihe di oké ọnụ ahia n'ihe ruru aru, i ga-adị ka ọnụ m: ka ha laghachikwute gi; ma gi onwe gi alaghachikwutela ha. Jeremiah 15:18, 19.

Jizos ji mmalite kowaa ogwugwu; ma na 9/11, ifesa ahū weputara ome, osisi nke Jekob wee malite ito. N'ikpeazukwa, mgbe a sachapurū ajo omume nke Jekob, ụlọ Izrel ga-ekwu okwu. Iweputa ome ahū na 9/11, nke mmiri ozuzo mezuru, na-anochi anya iweputa ome n'ogwugwu oge nke ikpochi akara, mgbe “mpi” nke ụlọ Izrel na-aputa ome, kpomkwem n'ebe a meriri mpi ndi Protestantizim ndapu n'ezi ofufe na Republicanism site n'aka Nebukadneza.

N'oge ahū, a na-egosi odiche di n'etiti mpi ụgha nke Protestantism na mpi eziokwu nke Protestantism, dika e ji ya atu n'osisi Aaron nke putara ome, nke di iche n'osisi ndi ozọ nke ebo Izrel. Ụbọchī abuo ahū dī n'isi nke iri abuo na itoolu nke Ezekiel na-akowaputa akuko ihe mere eme banyere ibuli okoloto nke puku nari anọ na iri anọ na anọ ahū elu n'oge iwu Sunday nke na-abia n'oge na-adighi anya.

Usoro nke ifoputa, ifuru, na ime ka uwa juputa n'omumu mkpuru malitere n'ifesa mmiri ozuzo ikpeazu na 9/11, dika oge Pentikost malitere site n'ime ka Kraist kuo ntakiri ntakiri mmiri n'elu ndi na-eso uzọ Ya, nke dugara na Pentikost mgbe mwusa zuru ezu mere. Ifoputa nke 9/11 na mmalite nke ichupu Jekob (onye nnochi anya), nke bu oge nke ikachi akara, nọchiri anya n'udi amuma ifoputa nke ụlọ Izrel (onye mmeri) n'oge iwu Uka. Ifoputa ahū n'ogwugwu na-akowa ihe di iche

n’etiti ndị mbụ nke ọgbụgba ndụ na otu narị puku iri anọ na anọ, dika mwusa oku n’elu Ugwu Kamel mere ka e nwee ọdiche n’etiti onye-amụma Ilaia na ndị amụma Bel. A na-anọchi anya ọdiche ahụ site n’otu igwè ndị, n’amụma, ihere na-eme ha n’ihi ozi ugha nke udo na nchekwa, ebe igwè nke ọzọ, n’amụma, juputara n’ọñụ, ma ihere agaghị eme ha ma ọlị.

Ụbọchị Isii nke Ijpt

Ezekiel na-akọwa ụbọchị anọ ọzọ metụtara Ijpt, ma abụọ n’ime ụbọchị ndị ahụ na-akọwa afọ nke iri na otu, ebe ụbọchị abụọ ndị ọzọ na-akọwa afọ nke iri na abụọ nke ndokpu n’agha ahụ.

Nnọchibido nke Afọ nke Iri na Otu

O wee ruo n’afọ nke iri na otu, n’ọnwá mbụ, n’ụbọchị nke asaa nke ọnwá ahụ, na okwu nke Onyenwe anyị bjakwutere m, si, Nwa nke mmadụ, agbajiwo m ogwe aka Fero, eze Ijpt; ma, lee, a gaghi ekechie ya ka o gwọọ, site n’itinye bandeeji iji kee ya, ime ka o sie ike ijide mma agha. Ezekiel 30:20, 21.

O wee ruo n’afọ nke iri na otu, n’ọnwá nke atọ, n’ụbọchị mbụ nke ọnwá ahụ, na okwu Jehova bjakwutere m, si, Nwa nke mmadụ, gwa Fero eze Ijpt, na igwè mmadụ ya; ọnye ka i yiri n’idi ukwu gi? Ezekiel 31:1, 2.

N’afọ nke iri na otu nke ndota n’agha, a gbajiri ogwe aka Ijpt na nke Fero, e mekwaa ka ogwe aka Babilon sie ike n’isi nke iri atọ. N’afọ nke iri na otu, n’isi nke iri atọ na otu, a kowara ọdida Ijpt na mmetuta ya n’elu uwa.

Afọ nke Iri na Abụọ na Ọdida Jerusalem

Ụbọchị abụọ ahụ di n’afọ nke iri na abụọ ka a huru na Ezekiel iri atọ na abụọ.

O rue, n’afọ nke iri na abụọ, n’ọnwá nke iri na abụọ, n’ụbọchị mbụ nke ọnwá ahụ, na okwu nke Onyenwe anyị bjakwutere m, si, Nwa nke mmadụ, bulie akwa ariri maka Fero eze Ijpt, gwa ya, I di ka nwa odum n’etiti mba nile, i dikwa ka nnukwu anu mmiri n’ime oke osimiri: i wee puta na osimiri gi nile, meekwa ka mmiri buru ọgbaaghara site n’ukwu gi, wee meruo osimiri ha. Otú a ka Onye-nwe-anyi Jehova kwuru; Ya mere, aga m atukwasi gi ugbu m n’elu, site n’igwè nke otutu mmadu; ha ga-ebulikwa gi n’ime ugbu m. Ezekiel 32:1–3.

O wee ruo na n’afọ nke iri na abụọ, n’ụbọchị nke iri na ise nke ọnwá ahụ, okwu Jehova bjakwutere m, si, Nwa nke mmadụ, kwaa akwa n’ihi igwe mmadụ Ijpt, tukwasikwa ha n’ala, ya onwe ya na umunwaanyi nke mba ndi a ma ama, ruo n’akuku ndi di n’okpuru uwa, onu na ndi na-aridata n’olulu. Ezekiel 32:17, 18.

Fero na Igwè Ya Ukwu

N’ikpoputa amuma nke isi nke iri atọ na otu megide Ijpt, amaokwu ndi ikpezu na-ekwu:

Emere m ka mba nile maa jijiji n’uda nke odida ya, mgbe m tubara ya n’ala mmuo ndi nwuru anwu, ya na ndi ahụ na-aridata n’olulu; osisi niile nke Iden, ndi a horo, na ndi kacha mma nke Lebanon, ha niile na-anu mmiri, ga-akasi obi n’akuku ndi di omimi nke uwa. Ha sokwa ya

riidata n'ala mmuo ndi nwuru anwu, gakwuuru ndi e ji mma-agma gbuo; nakwa ndi bu ogwe-aka ya, ndi bi n'okpuru ndo ya n'etiti mba ndi ozo. Onye ka i ji otu a yie n'ebube na n'idi ukwu n'etiti osisi nke Iden? Ma a ga-ebudata gi, gi na osisi nke Iden, ruo n'akuku ndi di omimi nke uwa: i ga-edina n'etiti ndi a na-ebighi uguwu, gi na ndi e ji mma-agma gbuo. Nke a bu Fero na igwe mmadu ya niile, ka Onye-nwe Chineke kwuru. Ezikiel 31:16–18.

N'amaoku megide Ijpt di n'isi nke iri ato na abuo, amaoku ikpeazu ndi ahụ na-ekwughachi ma na-agbasakwa ihe di n'isi nke iri ato na otu, ma o nwekwara nkwubi okwu yiri nke ahụ.

N'ih i na etinyewo m ujo m n'ala ndi di ndu: a ga-edobe ya n'etiti ndi a na-ebighi uguwu, ya na ndi e ji mma agra gbuo, obuna Fero na igwe mmadu ya nile, ka Onye-nwe anyi Jehova kwuru. Ezikiel 32:32.

Afo Iri na Asaa nke Isi nke Iri Abuo na Itoolu

Ubochi ndi di n'ime oge afo iri na asaa ahụ e gosiri n'isi nke iri abuo na itoolu na-akowaputa Nebukadneza na-emer i jpt, nakwa oge afo iri ano nke mbibi nke Ijpt. Afo iri ano na-anochi anya ozara, na-egosi puku afo ahụ nke uwa togboro n'efu.

Elere m uwa, ma, le, o bu enweghi odidi, burukwa ihe efu; lekwa m eluigwe, ma ha enweghi ihe. Elere m uguwu ndi ahụ, ma, le, ha mara jijiji, uguwu nta niile kwa kpalikwara akpali. Elere m, ma, le, o dighi mmadu obula, nnunu niile nke eluigwe agbakapuwokwa oso. Elere m, ma, le, ebe ahụ na-am i kpuru aghowo ozara, obodo ya niile adakwasiwokwa n'iyi n'ihu Onyenwe anyi, sitekwa n'iwe ya di oku. N'ih i na otu a ka Onyenwe anyi kwuru, Ala ahụ dum ga-abu ihe togboro n'efu; ma agaghi m eme ka o buru njedebe zuru ezu. Jeremiah 4:23–27.

Na ngwusi nke afo iri ano nke ila n'iyi nke Ijpt di na Izkiel iri abuo na itoolu, a na-egosiputa mbilite n'onwu ikpeazu nke ndi ajo omume na mbibi ikpeazu ha.

Egwu, na olulu, na onya, dikwas i gi, gi onye bi n'uwa. O ga-erukwa na onye na-agbapu n'olu egwu ga-adaba n'olulu; onye sikwa n'etiti olulu riputa, a ga- ejide ya n'onya: n'ih i na e meghere windo ndi si n'eluigwe, ntola nke uwa wee maa jijiji. E mebiela uwa kpamkpam, a kpasasiwo uwa kpamkpam, a kwaghariwo uwa nke ukwu. Uwa ga-ama jijiji gaa azu na n'ihu dika onye anuruma, a ga-ebupukwa ya dika obere ulo; mmehie ya ga-adiri ya aro; o ga-adakwa, o gaghi ebilikwa ozo. O ga-erukwa n'ubochi ahụ, na Onyenwe anyi ga-ata usuu ndi di elu no n'elu ahuhu, na ndi eze nke uwa no n'uwa. A ga-achikotakwa ha onu, dika a na-achikota ndi mkporo n'olulu, a ga-akpochikwa ha n'ulo mkporo, mgbe otutu ubochi gasiri a ga-elekotakwa ha. Aisaja 24:17–22.

Ozi Ezekiel nke ubochi isii ndi a jikotara na Ijpt na-achikotara onu na-egosi mbibi ikpeazu nke ike dragon nke uwa, nke na-amalite na iwu ubochi Uka nke na-abia n'oge na-adighi anya, ma na-aga n'ihu ruo n'mbibi ikpeazu nke ndi Ijpt ajo omume na njedebe nke puku afo ahụ.

N'ih e-am a amuma ahụ, anu-ohia ahụ na onye-amuma ugra ahụ ruru ogwugwu ha n'odo oku, nke na-anochi anya Obibia nke Abuo nke Kraist, ma mbibi n'odo oku nke ike dragon ahụ di na njedebe nke puku afo ahụ.

E jidere anụ ọhịa ahụ, werekwa ya onye amụma ụgha ahụ, onye rụrụ ọrụ ebube n'ihu ya, nke o ji duhie ndị natara akara nke anụ ọhịa ahụ, na ndị kpọrọ isiala nye oyiyi ya. A tūbara ha abụọ ndụ n'ime ọdọ ọkụ nke sọlfọ na-enwu. E ji mma-agma nke Onye ahụ nọkwasi n'inyinya ahụ gbuo ndị fọduru, mma-agma nke si n'ọnyị ya apụta: nnụnụ niile wee rijuo afọ n'anụ ahụ ha. Mkpughe 19:20, 21.

Anụ ọhịa ahụ na onye amụma ụgha ahụ na-eru ọgwụgwụ ha n'amụma n'ọbibia nke abụọ nke Kraist, ma dragon ahụ na-ezute ọdinihu ya otu puku afọ ka e mesiri n'ọbibia nke atọ nke Kraist.

M wee hụrụ mmụọ-ozị ka o si n'eluigwe rịdata, ebe o nwere mkpisi ugodi nke olulu enweghi ngwucha na nnukwu igwè agbụ n'aka ya. O jidere dragon ahụ, ya bụ agwọ ochie ahụ, nke bụ Ekwensu na Setan, ke ya agbụ otu puku afọ, tūba ya n'ime olulu enweghi ngwucha ahụ, kpochie ya, tinyekwa akara n'elu ya, ka ọ ghara iduhie mba ndị ọzọ ọzọ ruo mgbe otu puku afọ ahụ ga-ezu; ma mgbe nke ahụ gasiri, a ga-atọhapu ya obere oge. Mkpughe 20:1–3.

Afọ nke Iri na Otu na nke Iri na Abụọ

Oge afọ “iri na asaa” ahụ e gosiputara site n'ubochi abụọ di n'Ezikiel iri abụọ na itoolu malitere n'afọ nke iri nke ndota n'agma wee kwusi n'afọ nke iri abụọ na asaa. E gosiputara ozị nke isi nke iri atọ na nke iri atọ na otu n'afọ nke iri na otu, e nyekwara ubochi abụọ e gosiputara n'isi nke iri atọ na abụọ n'afọ nke iri na abụọ nke ndota n'agma. Oge afọ iri na asaa ahụ nke malitere n'afọ nke iri, ihe di ka n'mbido nnọchibido Jerusalem, ka ozị Ijipt abụọ nke afọ nke iri na otu, e gosiputara n'isi nke iri atọ na nke iri atọ na otu, sochiri. Onụ, ozị abụọ ahụ nke afọ nke iri na otu na-anọchi anya ozị di ntakiri tupu iwu ubochi Sọnde. Ozị Ijipt abụọ ndi ọzọ nke afọ nke iri na abụọ mere n'oge mbibi Jerusalem ma ọ bụ obere oge mgbe e bibisiri ya n'afọ 586/585 T.K.

A na-ekwusa ozị nke ọbibia Kraist dika akukụ nke ozị Mkpu Etiti Abali, nke na-agbanwe buru ozị mkpu ukwu n'oge iwu ubochi Sọnde. A na-ekwusa ozị abụọ banyere Ijipt tupu iwu ubochi Sọnde, ma a na-ekwusakwa ozị abụọ banyere Ijipt n'oge iwu ubochi Sọnde ma ọ bụ ozugbo mgbe ọ gasiri. Ime ka ozị ndi a buru abụọ, nke e nyere n'otu afọ ahụ, n'oge nnọchibido ahụ nke mechara ruo na mbibi Jerusalem, na ozị abụọ ndi ọzọ n'oge iwu ubochi Sọnde, na-anọchi anya ozị mmụọ ozị nke abụọ, ebe e nwere idi ugboro abụọ mgbe niile.

Ozi nke abụọ na-esokari ozị nke atọ mgbe niile.

“Site n'iji mkpisi edemede na olu anyi ga-akpasa ozị ahụ, na-egosi usoro ha, na itinye amuma ndi ahụ n'orụ nke na-eduga anyi n'ozị mmụọ ozị nke atọ. O nweghi ike idi nke atọ ma ọ buru na nke mbu na nke abụọ adighi. Ozị ndi a ka anyi ga-enye uwa n'akwukwo mbiputa di iche iche, na n'okwuchukwu, na-egosi n'usoro akuko amuma ihe ndi diworị na ihe ndi ga-abia.”
Selected Messages, book 2, 104, 105.

N'ozị nke atọ, a na-emechi ụzọ oge amara. Oge amara na-emechi n'ebe United States nọ n'iwu Sọnde, oge amara na-emechikwa n'uwa mgbe Maikel guzoro. Onu ụzọ abụọ ahụ e mechiri emechi na-anọchi anya ozị nke atọ nke ozị nke abụọ na-ebukari ụzọ ya mgbe niile, ozị nke abụọ nke bụ ozị nwere akukụ abụọ mgbe niile.

A na-eme ka mmụọ ozi nke abụọ nwekwuo ike mgbe e jikọtara ya na ozi nke Mkpu Etiti Abalı. Ozi abụọ ahụ e kwusara nye mmadụ niile, dị ka e gosiri ha site n'okwu ndị Ezikiel kwuru megide Ijịpt n'isi nke iri atọ na iri atọ na otu, na-egosi mgbe ozi nke Mkpu Etiti Abalı sonyere mmụọ ozi nke abụọ; ma ozi abụọ nke isi nke iri atọ na abụọ na-akwawaputa inye ike nke mmụọ ozi nke atọ n'ime oké mkpu ahụ.

Ụkwụ igwe Ezikiel nke mmekọrịta dị mgbagwoju anya nke ihe omume mmadụ na-akwawaputa ịdọ aka ná ntị ikpeazụ nye mmadụ nile, nke bụ ịdọ aka ná ntị nke mmụọ ozi nke atọ, ma ịdọ aka ná ntị nke mmụọ ozi nke atọ bụ ngwakọta nke ịdọ aka ná ntị nke mmụọ ozi mbụ na nke abụọ. Mkpu Etiti Abalı tupu iwu Ụka Sọnde, na oké mkpu mgbe iwu Ụka Sọnde gasiri, ka a na-anọchi anya ha site n'ubochi anọ nke Ezikiel, ndị dabara n'ime afọ “iri na asaa” nke ubochi alfa na omega nke isi nke iri abụọ na itoolu, nke kwekọrọ na akụkọ ihe mere eme zoro ezo nke Daniel iri na otu amaokwu nke iri anọ, dika e si anọchi anya ya n'amaokwu nke iri na otu ruo nke iri na isii nke otu isi ahụ.

N'isi nke iri nke Daniel, a mere Daniel ogbi, dị ka e mere Ezikiel. A kpatara ogbi Daniel n'etiti mmetụ atọ; mmetụ mbụ na nke atọ sitere n'aka mmụọ-ozi Gebriel, mmetụ nke dị n'etiti bụkwa mmetụ Kraist. Daniel, dika ka Pita dị n'etiti Sesaria-Filipai na obe, nọ n'etiti. N'etiti ahụ Pita hụrụ Kraist e mere ka e nwee ebube, dika Daniel hụkwara Ya n'isi nke iri. Etiti ndi mmụọ-ozi atọ ahụ bụ ozi nke abụọ, nke bụ njikọta nke ozi abụọ.

Ubochi nke 5 nke Onwa nke 4 & 1844

N'isi nke mbụ nke Izikiel, amaokwu nke mbụ na nke abụọ, Izikiel nọ n'ubochi nke ise nke onwa nke anọ, nke kwekọrọ na etiti mmeghari onwa nke asaa n'afọ 1844. Izikiel nọ n'etiti Eprel 19 na Oktoba 22, 1844, dika Samuel Snow, onye ozi nke Mkpu Etiti Ụra n'afọ 1844, nọkwa, mgbe o gosiputara echiche mbụ ya doro anya banyere ozi ahụ na Boston, ubochi iri itoolu na atọ ka Eprel 19 gasiri na ubochi iri itoolu na atọ tupu emechie ụzọ ahụ n'Oktoba 22, 1844. Samuel Snow nọ na Boston n'ubochi Julai 21, 1844, n'etiti mmeghari onwa nke asaa, n'amaghị na n'amuma o guzooro onụ na Pita n'Ugwu Nnwogha, na Izikiel n'afọ nke iri atọ nke okirikiri Jubili nke iri na asaa, na mmetụ aka nke abụọ nke Daniel n'oge oḣụ enyo nke isi nke iri. Afọ 2026 na-anọchi anya afọ nke iri anọ na asaa nke okirikiri Jubili nke iri asaa, nke na-agwucha n'afọ 2028.

Taja

Tupu anyị alaghachi n'itu ubochi isii Ezikiel kwuru banyere Jerusalem, anyị kwesiri ibu ụzọ mata otu ubochi ahụ e kwusara imegide Taja.

O rue, n'afọ nke iri na otu, n'ubochi mbụ nke onwa, ka okwu nke Onyenwe anyi biakwutere m, si, Nwa nke mmadụ, n'ih na Taios ekwuwo megide Jerusalem, si, Ewoo, agbajiel a ya, bu onye bu onu uzọ áma nke ndi mba di iche iche: a tughari ala ya biakwute m: a ga-emeju m, ugbu a ebe a togboro ya n'efu: Ya mere otu a ka Onye-nwe Chineke kwuru; Le, anam emegide gi, O Taios, m ga-emekwa ka otutu mba bilie imegide gi, dika oké osimiri na-eme ka ebili mmiri ya bilie. Ha ga-ebibikwa mgbidi Taios, kwatuo ulo elu ya: M ga-ekpochapukwa uzuzu ya n'ahu ya, meekwa ka o di ka onu nkume. O ga-abu ebe a na-adobasa ugbu n'etiti osimiri: n'ih na ekwuwo m ya, ka Onye-nwe Chineke kwuru: o ga-abukwa ihe nkwa nye mba di iche iche. A

ga-egbukwa ụmụ ya ndị inyom ndị nọ n'ọhia site n'mma agha; ha ga-amatakwa na abụ m Onyenwe anyị. N'ihị na otú a ka Onye-nwe Chineke kwuru; Le, M ga-eme ka Nebukadreza, eze Babilon, eze ndị eze, si n'ugwu biakwute Taios, ya na inyinya, na ụgbọ agha, na ndị na-agba inyinya, na igwè agha, na otutu ndị mmadụ.

Ọ ga-eji mma-agma gbuo ụmụnwaaanyị gi ndị nọ n'ubi; ọ ga-ewukwa ebe e wusiri ike imegide gi, tụtasiakwa gi ugwu agha, buliekwa ọta imegide gi. Ọ ga-edokwa igwe agha ya imegide mgbidi gi, jiri anyịke ya kwatuo ụlọ elu gi. N'ihị ụbara inyinya ya, ájá ha ga-ekpuchi gi; mgbidi gi ga-ama jijiji n'ụda nke ndị na-agba inyinya, na nke ụkwu-ígwè, na nke ụgbọ agha, mgbe ọ ga-abanye n'ọny ụzọ ámá gi, dị ka ndị mmadụ si abanye n'obodo e mebirị emebi. Site n'ụkwu inyinya ya ka ọ ga-azọda ụzọ gi niile: ọ ga-eji mma-agma gbuo ndị gi, ebe nchekwa gi ndị siri ike ga-adakwa n'ala. Ha ga-apunara akunuba gi, meekwa ka ahia gi buru anụ oriri; ha ga-akwatuo mgbidi gi, bibiekwa ụlọ gi ndị mara mma: ha ga-atuba nkume gi na osisi gi na ájá gi n'etiti mmiri. M ga-emekwa ka mkpọtụ abụ gi kwusi; a gaghi anukwa ụda ụbọ akwara gi ọzọ. M ga-emekwa ka i dị ka elu nkume: i ga-abụ ebe a na-adọ ụgbu; a gaghi ewukwa gi ọzọ: n'ihị na mụ onwe m, Onyenwe anyị, ekwuola ya, ka Onye-nwe-ayi Jehova kwuru.

Otú a ka Onye-nwe-anyị Jehova na-asị Taija; Ágwàetiti hà agaghị ama jijiji n'ụda nke ọdịda gi, mgbe ndị e meruru ahụ na-etị mkpu, mgbe e mere mgbukpo n'etiti gi? Mgbe ahụ ndị-isi nile nke oke osimiri ga-esite n'ocheeze ha rituo ala, ha ga-ewepu uwe elu ha, ha ga-eyipukwa uwe ha a kpara akpa: ha ga-eyikwasị onwe ha ima jijiji; ha ga-anọdu ala n'ala, ha ga-ama jijiji n'oge ọ bula, ha ga-eju kwa anya n'ihị gi. Ha ga-ebulikwa abụ iru uju n'ihị gi, si gi, Lee otú e si bibie gi, gi onye ndị na-agaghari n'osimiri biri n'ime ya, obodo a ma ama, nke siri ike n'ime oke osimiri, ya na ndị bi na ya, ndị mere ka egwu ha dakwasị ndị nile na-ebikwa n'ime ya! Ugbu a ágwàetiti ndị ahụ ga-ama jijiji n'ubochi ọdịda gi; ee, ágwàetiti ndị di n'ime oke osimiri ga-enwe nkụda mmụọ n'ihị ọpupu gi. N'ihị na otu a ka Onye-nwe-anyị Jehova na-asị; Mgbe m ga-eme ka i buru obodo togboro n'efu, dika obodo ndị mmadụ na-ebighi; mgbe m ga-eme ka obimi bilie megide gi, mmiri uku ga-ekpuchikwa gi; mgbe m ga-ewedata gi onu na ndi na-aridakwuru n'olulu, ya na ndi mmadụ nke oge ochie, ma tinye gi n'ebe ndi di ala nke uwa, n'ebe ndi togboro n'efu kemgbe ochie, ya na ndi na-aridakwuru n'olulu, ka a ghara ibi n'ime gi; ma m ga-edobe ebube n'ala ndi di ndu; M ga-eme ka i buru ihe egwu, i gaghi adikwa ọzọ: ọ bu ezie na a ga-achọ gi, ma a gaghi ahukwa gi ọzọ ruo mgbe ebighi ebi, ka Onye-nwe-anyị Jehova kwuru. Ezikiel 26:1–21.

E kwusara ozi Taija n'afọ e bibiri Jerusalem, ọ na-anochikwa anya nkwa alaeze nke isii n'amuma Akwukwo Nso n'iwu Sode nke na-abia n'oge na-adighi anya. N'iwu Sode ahụ, United States (Taija) n'amuma na-anuri onu n'ihị na o emeriwu Jerusalem, nke Sister White na-akowa di ka choochi Seventh-day Adventist nke Laodisia, nke Ezikiel kpore "onu ụzọ ámá nke ndi mmadụ." Taija na-egosi na Jerusalem "bu" onu ụzọ ámá nke ndi mmadụ, n'oge gara aga. "Onu ụzọ ámá" bu choochi n'amuma.

O wee turu egwu, si, Lee ka ebe a si di egwu! nke a abughi ihe ọzọ ma e wezuga ulo Chineke, nke a bukwu onu ụzọ eluigwe. Jekob wee bilie n'isi ututu, were nkume ahụ o debere n'okpuru isi ya, guzoo ya dika ogidi, wusa mmanu n'elu ya. O wee kpoo aha ebe ahụ Betel; ma aha obodo ahụ na mbu bu Luz. Jenesis 28:17–19.

Okwu ahụ bụ “Betel” putara ụlọ Chineke, Taia na-anụrị ọñụ na o meela ka ụka Seventh-day Adventist nke Laodisia nabata mmanye ofufe anyanwụ. Ma n’agbanyeghi emume a na-eme n’uzo ezighi ezi nke ndi na-amanye ofufe anyanwụ, Chineke site n’onu Ezekiel na-ekwu si, “Abụ m onye megide gi, O Taia, aga m emekwa ka otutu mba bia megide gi, dika oké osimiri si eme ka ebili mmiri ya bilie. Ha ga-ebibi mgbidi Taia, ma kwatuo ụlọ elu ya.”

“Mgbidi Tairos” na-anochi anya nchebe Tairos. “Mgbidi” bụ akara nke Iwu Iri ahụ.

“Onye amuma a n’ebe a na-akowa otu ndi mmadu bu ndi, n’oge e nwere izugbe ihapu eziokwu na ezi omume, na-achọ iweghachi ukpuru ndi bu ntọala nke alaeze Chineke. Ha bu ndi na-aruzi oghere e mere n’Iwu Chineke—mgbidi ahụ nke O tinyeworo gburugburu ndi O hororo maka nchebe ha, na nrubeisi nye iwu ya nke ikpe ziri ezi, eziokwu, na idi ocha ga-abukwa nchedo ha ebighi ebi.” *Prophets and Kings*, 677.

Iwu Chineke bu mgbidi nchebe, ma “mgbidi” n’udi otutu na-anochi anya ukpuru abuo ahụ nke “chebere” ma meputa oganihu na ihe iga nke oma nke Tairos, ihe nnochianya nke mpi Republican nke United States.

“‘O nwekwara mpi abuo dika nwa aturu.’ Mpi ndi ahụ yiri nke nwa aturu na-egosi ntorobia, enweghi mmehie, na idi nwayoo, ma na-anochi anya nke oma agwa United States mgbe e gosiri ya onye amuma ahụ dika nke ‘na-aputa elu’ n’afọ 1798. N’etiti ndi Kraist a chupuru n’ala ha bu ndi mbu gbapuru oso gaa America ma choo ebe mgbaba puo n’ime mmegbu ndi eze na ekweghi ndidi nke ndi ukochukwu, e nwere otutu ndi kpebiri iwulite ochichi n’elu ntọala sara mbara nke nnwere onwe obodo na nke okpukpe. Echiche ha nwetara onodu n’ime Nkwuputa nke Nnwere Onwe, nke na-ekwuputa nnukwu eziokwu ahụ na ‘e kere mmadu niile ka ha ha nhata’ ma nye ha ikike ndi a na-apughi inara n’aka ha nke ‘ndu, nnwere onwe, na ichuso obi uto.’ Ma Iwu Ochichi ahụ na-ekwe nkwa nye ndi mmadu ikike ichi onwe ha, site n’ito na ndi nnochiteanya ndi ndi mmadu hoputara site n’ntuli aka ga-eme ma na-elekota iwu. E nyekwara nnwere onwe nke okwukwe okpukpe, ebe e kwere ka onye obula fee Chineke ofufe dika ihe akonuche ya na-akowa. Republicanism na Protestantism ghoro ukpuru ndi bu isi nke mba ahụ. Ukuru ndi a bu ihe nzuzo nke ike ya na oganihu ya. Ndi a na-emegbu emegbu na ndi a zopjara n’okpuru n’ime uwa nile nke Ndi Kraist elekwaswo anya n’ala a n’obi mmasi na olileanya. Otutu nde mmadu achowo iru n’akuku osimiri ya, ma United States ebiliwo ruo n’onodu n’etiti mba ndi kacha nwee ike n’uwa. ...”

“Mpihia abuo ndi yiri nke nwa aturu na olu dragon nke akara ahụ na-egosi mmegide putara ihe di n’etiti nkwuputa na omume nke mba a na-anochi anya ya n’uzo di otu a. ‘Ikwu okwu’ nke mba ahụ bu omume nke ndi isi ochichi omebe iwu na ndi ochichi ikpe ya. Site n’omume di otu a, o ga-eme ka a hu na ukuru ndi ahụ nke nnwere onwe na udo, ndi o weputara di ka ntọala iwu-ncheputa ya, bu ugha. Amuma ahụ na o ga-ekwu okwu ‘di ka dragon’ ma jiri ‘ike nile nke anu ohia mbu ahụ’ na-arụ ru na-ekwuputa nke oma mmepe nke mmuo enweghi ndidi na mkpagbu nke e gosiputara site n’aka mba ndi dragon ahụ na anu ohia ahụ yiri agu owuru nochiri anya ha. Ma nkwuputa ahụ na anu ohia ahụ nwere mpihia abuo ‘na-eme ka uwa na ndi bi n’ime ya fee anu ohia mbu ahụ ofufe’ na-egosi na a ga-eji ikike nke mba a mee ka e nwee nrubeisi ufodu nke ga-abu omume nsopuru nye ochichi ndi popu.”

“Omume dị otu a ga-abụ nke na-emegide ozugbo ụkpụrụ nke ọchịchị a, mmụọ nke ụlọọrụ nnwere onwe ya, nkwpụta kpomkwem na nke dị nsọ nke Nkwuputa Nnwere Onwe, na Iwu Ukwu. Ndị guzobere mba a jiri amamihe chọọ ichebe megide ịjị ike ọchịchị nke ụwa eme ihe n’aka ụka, ya na nsonaazụ ya a na-apughị izere ezere—ekweghị ndidi na mkpagbu. Iwu Ukwu ahụ na-enye na ‘Congress agaghị eme iwu ọbụla gbasara itolite okpukpe, ma ọ bụ igbochi ime ya n’efu,’ nakwa na ‘a gaghị achọ ule okpukpe ọbụla dika ntozu maka ọfis ọbụla ma ọ bụ ntụkwasị obi ọhaneze n’okpuru United States.’ Naanị n’ime mmebi putara ihè nke ihe nchebe ndị a nye nnwere onwe mba ahụ ka a puru isi n’aka ọchịchị obodo manye emume okpukpe ọbụla. Ma enweghị nkwekọ nke omume dị otu a adighi ukwu karịa ka e si gosi ya n’ime ihe nnọchianya ahụ. Ọ bụ anụ ọhịa ahụ nwere mpi dika nke nwa aturu—n’orụ nkwpụta ya dị ọcha, dị nro, na nke na-adighi emerụ emerụ—nke na-ekwu okwu dika dragon.” The Great Controversy, 441, 442.

A na-anọchi anya ntọala United States site na Nkwuputa nke Nnwere Onwe na Iwu Nsọ, nke na-anọchi anya Protestantism na Republicanism n’otu n’otu. “Mgbidi” nke nchebe na ọganihu bụ Republicanism na Protestantism, ma n’oge iwu ụbọchị Sọnde, a na-akwatu ụkpụrụ nke ma Nkwuputa nke Nnwere Onwe ma Iwu Nsọ, n’ihi na Nebukadneza “ga-edobe igwe agha megide mgbidi gi, sitekwa n’anyịike ya ọ ga-akwatu ụlọ elu gi.”

N’oge e wusiri iwu ụbọchị Sọnde, a ga-akwatu “ụlọ elu” niile, ma ụlọ elu bụ ihe nnọchianya nke ụka nke nkà ihe ọmụma ntọala ya na-egosiputa mgbalị mmadụ izoputa onwe ya. N’ikwu banyere Nimrod, onye nnupuisi ukwu ahụ, na ụlọ elu ya, a gwara anyị n’akwukwọ Prophets and Kings, “Mgbe e wuru ụlọ elu ahụ ruo n’ókè ụfọdụ, e jiri akukụ ya buru ebe obibi nke ndị na-ewu ya; ime ụlọ ndị ọzọ, ndị a kwadebere nke ọma ma chọkwa mma, ka e nyefere nye arụsị ha. Ndị mmadụ nūriri ọhụ n’ihi ihe ịga nke ọma ha, too chi nke ọlaocha na ọlaedo, ma guzobe onwe ha imegide Onye na-achị eluigwe na ụwa.” N’oge iwu ụbọchị Sọnde, Taja na-anūrị ọhụ na e mebiela Jerusalem, ma ndapụ n’ezi ofufe nke mba na-esochi mbibi nke mba, eze nke ugwu ga-emesịa kwatuo mgbidi na ụlọ elu nke United States.

N’isiokwu na-esonụ, anyị ga-amalite ileba anya n’ụbọchị isii nke Jerusalem n’akwukwọ Ezikiel.